

1.	Наслов на наставниот предмет	ВИКТИМОЛОГИЈА		
2.	Код			
3.	Студиска програма	ПРАВНИ СТУДИИ, МАСТЕР СТУДИИ ПО КАЗНЕНО ПРАВО		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет „Јустинијан Први“ – Скопје, институт за казнено право		
5.	Степен (прв, втор, трет)	ВТОР		
6.	Академска година/семестар	ПЕТТА/трети	7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник	<p>Методија Каневчев, доктор, редовен професор</p> <p>Гордана Лажетиќ, доктор, редовен професор</p> <p>Александра Груевска-Дракулевски, доктор, вонреден професор</p>		
9.	Предуслови за запишување на предметот			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):			
	Со изучување на предметот студентите ќе се запознаат со виктимолошката димензија на криминалитетот, посебно со жртвата на казнено дело, ризикот од виктимизација, виктимогени фактори и придонесот на жртвата во извршувањето на одделни видови криминалитет, како и мерките на заштита од одделни категории жртви.			
11.	Содржина на предметната програма:			
	<p>Со развојот на криминологијата, посебно на етиологијата за криминалитетот, се доаѓа до сознание дека речиси и да не е можно да се објасни етиологијата на криминалитетот без жртвата на криминалниот чин како објект на интерес и како нејзин придонес. Виктимологијата како посебна научна дисциплина што се развива во рамки на криминологијата или самостојно, се јавува во 50те години на минатиот век. Етимолошкото значење на виктимологијата се формира од латинските зборови „victima“ - жртва и „logos“ – наука. Криминолошкиот пристап кон виктимологијата, нејзиниот предмет го одредува преку изучувањето на жртвата на криминалниот чин од аспект на објаснување на нејзиниот придонес и влијание врз феноменологијата и етиологијата на криминалитетот и делинквенцијата. Според потесното сфаќање на предметот на виктимологијата, предмет на виктимологијата е жртвата на криминалниот чин и делинквенцијата.</p> <p>Детална структура на предметната програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> Историски развојот на виктимологијата; Поим, предмет, цел и задачи на виктимологијата; 			

	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Одредување на основни виктимолошки поими; <ul style="list-style-type: none"> ○ Поим и типологија на жртви; ○ Виктимизација; ○ Виктимитет; ✚ Теории во виктимологијата; ✚ Методологија на виктимолошки истражувања; ✚ Феноменолошки аспекти на виктимизацијата; <ul style="list-style-type: none"> ○ Податоци за виктимитет во Република Македонија; <ul style="list-style-type: none"> ▪ Жртви на насилнички криминалитет; ▪ Жртви на убиства; ▪ Жртви на сексуален криминалитет; ▪ Жртви на домашно насилство; ▪ Деца жртви на физичка, психичка и сексуална злоупотреба; ▪ Жртви на сообраќајна делинквенција; ▪ Жртви на имотен криминалитет; ▪ Жртви на трговија со луѓе; ▪ Жртви на политички криминалитет; ▪ Посебни облици на виктимизација; <ul style="list-style-type: none"> • Деца на улица; • Жртви на говор на омраза; ✚ Етиолошки аспекти на виктимологијата; <ul style="list-style-type: none"> ○ Ризик од виктимизација; ○ Виктимогени фактори; ○ Придонесот на жртвата во извршувањето на одделни видови криминалитет; ✚ Виктимодогматика; ✚ Релевантна правна рамка во однос на криминалната политика; ✚ Меѓународни стандарди за заштита на правата на жртвите; ✚ Реакција на виктимизацијата; ✚ Ресторативна правда; ✚ Ефекти од примарна виктимизација; ✚ Ефекти од секундарна виктимизација; ✚ Надомест на штета на жртвите на криминал; ✚ Помош и поддршка на жртвите на криминал; ✚ Мерки на заштита од одделни категории жртви во Република Македонија; ✚ Жртвите и медиумите; ✚ Перспективи на виктимологијата. 	
12.	Методи на учење:	<p>Материјата е поделена во 12 тематски единици по 3,5 часа. За секоја тема на студентите однапред ќе им биде посочена соодветна литература за подготовка на часот и нивно активно вклучување во интерактивна настава.</p> <p>Наставата ќе се одвива преку предавања и вежби, подготовка на презентации и мини-истражувања и слични проекти, посета на соодветни институции или посета на гости предавачи од соодветни институции зависно од темата на часот, учество на семинари и сл.</p>
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150

14.	Распределба на расположливото време		15 недели по 3,5 часа неделно		
15.		Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	52,5
			15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/
16.		Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	17,5
			16.2	Самостојни задачи	/
			16.3	Домашно учење	80
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови/завршен испит		70 бода	
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)		20 бода	
	17.3	Активност и учество		10 бода	
18.		Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 51 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Освоени најмалку 40 бода од тест и Освоени најмалку 11 бода од проектна задача (кумулативно).		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1	Задолжителна литература			

	Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Каневчев, Методија Лажетиќ, Гордана Груевска- Дракулевски, Александра	„Виктимологија“ - Авторизирани предавања		2018
	2.	Ignjatović, Đorđe/ Simeunović-Patić, Biljana,	“Viktimologija”	Beograd: Pravni Fakultet Univerziteta u Beogradu	2011
	3.	Lažetić, Gordana and Gruevska Drakulevski Aleksandra	“Victimology and Victim Protection in the Republic of Macedonia”	In print	2018
	4.	Каневчев, М.	„Виктимологија – учење за жртвата“	Годишник на Факултетот за безбедност бр.1/01	2002
22.2	Дополнителна литература				
	Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Maguire, M., Morgan, R., Reiner, R. Мајкл Мегваер, Род Морган, Роберт Рајнер	"The Oxford Handbook of Criminology" „Оксфордски прирачник за криминологија“	third edition, Oxford University Press. (превод од Владата) Нампрес Скопје.	2002 2010
	2.	Арнаудовски, Љупчо	„Криминологија“	Скопје: Печатница „2- ри Август“, Штип	2007
	3.	Бачановиќ, О.	„Полицијата и жртвите“	Скопје	1997